

PLATFORMA

za učešće Delegacije Vlade Crne Gore predvođene ministrom kapitalnih investicija Mladenom Bojanićem i ministrom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Ratkom Mitrovićem na 19. sastanku Savjeta ministara Energetske zajednice, 30. novembra 2021. godine, Beograd, Republika Srbija.

I RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POSJETA

Na poziv organizatora, prof. dr Zorane Z. Mihajlović, ministarke rudarstva i energetike u Vladi Republike Srbije i direktora Sekretarijata Energetske zajednice dr. Janeza Kopača, ministar kapitalnih investicija Mladen Bojanić, boraviće u službenoj posjeti Beogradu, 30. novembra 2021. godine, te će, tim povodom, uzeti učešće na 19. sastanku Savjeta ministara Energetske zajednice.

Ovogodišnji ministarski sastanak biće održan sa fokusom na interaktivnu diskusiju na polju energije i gasa, kao i reformama tržišta energije orijentisanom ka tranziciji na putu zelene energije, te će ministar Bojanić imati priliku da, sa ministrima učesnicima, razmijeni cvrste stavove i uvjerenja o kontinuiranom i prioritetnom, zajedničkom radu na povećanju sigurnosti snabdijevanja energijom kroz privlačenje investicija u energetskom sektoru.

Crna Gora naporno radi i predano je posvećena kako bi odgovorila na sve izazove sa kojima se suočava u borbi protiv klimatskih promjena. Kao zemlja koja na globalnom nivou emituje svega 0.009%, preuzima značajne korake kako bi unaprijedila mjere u pogledu klimatskih promjena, i promovisala zeleni rast i snažan ekonomski oporavak. Udio Crne Gore u globalnim emisijama iznosi svega 0,009%.

Crna Gora revizijom NDC kao novu ciljnu vrijednost postavlja smanjenje od 35% do 2030. godine, a u odnosu na 1990. godinu (ne uključujući sektore šumarstva i poljoprivrede), odnosno smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte za 2117 kilotona do 2030. godine. Ovaj cilj je moguće ostvariti uz mjere koje su utvrđene u ključnim nacionalnim strateškim i razvojnim planovima. Mapa puta za implementaciju NDC- ja treba da odredi odgovornosti, vremenski okvir i izvor finansiranja za implementaciju mjera, šemu praćenja i evaluacije za postizanje napretka u implementaciji mjera.

Što se tiče ciljeva za 2050. godinu, finalizacijom Izrade Nacionalnog energetsko-klimatskog plana, Plana adaptacije na klimatske promjene i Strategije niskokarbonskog razvoja, omogućiće se pouzdanije projekcije mogućnosti Crne Gore u kontekstu nastojanja EU da svoj cilj smanjenja emisija poveća sa 40 na 55% u narednih deset godina.

U kontekstu navedenog veoma je važno fokusirati se na energetski sektor koji je jedna od glavnih strateških grana crnogorske privrede, te posebnu pažnju pokloniti njegovom razvoju, reformskim aktivnostima i uključivanju u regionalno i evropsko energetsko tržište. Crna Gora ima značajan i nedovoljno iskorišten hidropotencijal, kao i obnovljive izvore energije (solarna, vjetar i biomasa). Poboljšanje karakteristika i povećanje proizvodnih kapaciteta u energetici, uz ostvarene uštede u potrošnji energije, trebalo bi da doprinese smanjenju upotrebe fosilnih goriva. Ključni segmenti okvira strateške energetske politike su ulaganja u obnovljive izvore energije, čistiju i efikasniju proizvodnju iz fosilnih izvora, povećanje energetske efikasnosti, razvoj energetskog sektora kroz prizmu klimatskih promjena, te unapređenje regulatornog okvira.

U skladu sa navedenim, aktivnosti koje sprovodi Vlada Crne Gore, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i ostala ministarstva zadužena za ključne oblasti na polju klimatskih promjena (u prvom redu saobraćaja, ekonomije i poljoprivrede) omogućiće da naša država dostigne i premaši ciljne vrijednosti smanjenja emisija GHG, kao i da utiče na ublažavanje klimatskih promjena, čime će se istovremeno postići nacionalno određeni cilj, kao i trasirati put ka niskokarbonskoj ekonomiji.

II OSNOVNA TEMA:

S obzirom da je ove godine predsjedavajuća Republika Srbija, 19. sastanak Savjeta ministara Energetske zajednice će se održati u Beogradu, 30. novembra 2021. godine. Sastanku će prisustvovati predstavnici Evropske komisije, Sekretarijata Energetske zajednice i ugovornih strana Energetske zajednice.

U skladu s predloženom agendom, na sastanku će biti razmatrane i diskutovane sljedeće teme:

- Amandmani na Sporazum o formiranju Energetske zajednice – status i dalje aktivnosti
- Nova pravna tekovina EU
- Implementacija Sporazuma o formiranju Energetske zajednice
- Energetski i klimatski okvir (Opšte političke smjernice o usvajanju Mape puta za dekarbonizaciju za ugovorne strane Energetske zajednice)
- Imenovanje direktora Sekretarijata Energetske zajednice (Proceduralni akt Savjeta ministara o imenovanju direktora Sekretarijata) i druga pitanja od značaja za Energetsku zajednicu.

Delegacija Vlade Crne Gore će na 19. sastanku Savjeta ministara Energetske zajednice u Beogradu dati svoj doprinos u diskusijama i donošenju odluka o pitanjima iz predložene agende. Učešće crnogorske delegacije na ovom sastanku biće još jedna prilika za promociju rezultata koje je Crna Gora postigla u oblasti energetike i njenog doprinosa ostvarivanju ciljeva Energetske zajednice, kao i unapređenju saradnje sa Sekretarijatom i drugim članicama Energetske zajednice.

Uzimajući u obzir izazove sa kojima se države Zapadnog Balkana susreću prilikom razvoja projekata u oblasti hidroenergije, Ministarski sastanak Energetske zajednice ukazaće na značaju transparentnih i inkluzivnih postupaka procjene uticaja na životnu sredinu i klimatske promjene. Svi ovi koraci neophodni su kako ne bismo doveli u pitanje uspješnost planirane energetske tranzicije.

Takođe učesnici skupa razmatraće pitanja proširenja regionalne saradnje u energetici i primjenu, sigurnost snabdijevanja i korišćenja obnovljivih izvora energije, kao i potvrdu amandama i primjenu Ugovora o osnivanju Energetske zajednice. Takođe, članovi Ministarskog savjeta, odnosno ministri nadležni za energetiku i životnu sredinu, će se upoznati sa temama skupa i dati predloge za dalje korake uključujući i implementaciju Akcionog plana za dekarbonizaciju.

Glavni razlog prisustva sastanku je diskusija o ambicioznoj mapi puta dekarbonizacije sa elementima Zelenog dogovora (EU Green Deal), koji će transformisati energetiku u predstojećoj dekadi.

III SASTAV DELEGACIJE

- Mladen Bojanić, ministar kapitalnih investicija;
- Ratko Mitrović, ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma;
- Milena Žižić, sekretarka;
- Vladimir Durutović, generalni direktor Direktorata za energetiku i energetska efikasnost;
- Danijela Čabarkapa, rukovoditeljka Direkcije za klimatske promjene.

IV PREDRAČUN TROŠKOVA ZA RAD DELEGACIJE

Troškove smještaja i prevoza za ministra Mladena Bojanića snosi Sekretarijat Energetske zajednice, dok će sve ostale troškove pokrivati Ministarstvo kapitalnih investicija. Kompletne troškove službenog putovanja za sekretarku Milenu Žižić i za generalnog direktora Direktorata za energetiku i energetske efikasnosti snosi Ministarstvo kapitalnih investicija.

Troškove smještaja i prevoza za ministra Ratka Mitrovića snosi Sekretarijat Energetske zajednice, dok će sve ostale troškove pokrivati Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Troškove službenog putovanja za rukovoditeljku Direkcije za klimatske promjene Danijelu Čabarkapu snosi Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.